

Inspraak onderwerp politiehonden

Mijn naam is Erwin Vermeulen en ik ben campagneleider bij de dierenrechtenorganisatie Stichting Animal Rights. Ik ben geboren en getogen in Brabant, maar heb in Rotterdam gestudeerd aan de hogere zeevaartschool en gewoond op de Schiekade, Hofdijk en Straatweg.

Ik wil graag inspreken bij de bespreking van het onderwerp 'politiehonden', omdat de vrees is dat het belang van de dieren zelf buiten beschouwing blijft.

Animal Rights en andere organisaties ¹ roepen de overheden en politie op om de inzet van dieren in conflictsituaties te staken en het gebruik van dieren af te bouwen. Daar zijn een aantal redenen voor.

Rechtvaardigheid en de voortschrijdende moraal

Als dierenrechtenorganisatie gaat het ons allereerst om rechtvaardigheid (en niet omdat we iets "zielig" vinden, zoals het vaak geportretteerd wordt). Andere levende, voelde wezens hebben hun eigen belangen en interesses die onafhankelijk zijn van hun nut voor mensen. Dit is in de Wet dieren verankerd in het begrip "intrinsieke waarde". Deze Wet zegt dat de wetgever deze waarde **erkent**; wij zouden graag zien dat de overheden de intrinsieke waarde **respecteren**. Waar politiepersoneel kiest voor dit beroep en daarmee accepteert in dergelijke situaties terecht te kunnen komen hebben de honden en paarden hierin geen keuze.

Het is daarom voor de dierenrechtenorganisaties in de eerste plaats een principiële zaak. Dit zijn conflicten tussen mensen, die door mensen opgelost moeten worden. De honden en paarden hebben hier part noch deel aan en kunnen alleen maar verliezen, bijvoorbeeld hun gezondheid of hun leven.

De voortschrijdende moraal heeft onder andere geleid tot een verbod op wilde dieren in circussen, een einde aan de bontfokkerij en verboden op bijvoorbeeld kale legbatterijen en het kisten van kalveren. Het is naïef om te veronderstellen dat het gebruik van dieren door de politie hieraan ontkomt. De overheden en politie zouden er dan ook verstandig aan doen om deze onontkoombare ontwikkelingen voor te blijven en over te stappen op alternatieven en niet zoals de verantwoordelijke minister de kop in het zand te steken en te blijven hameren op effectiviteit en deëscalerend effect. ²

Geweld tegen de dieren

Waar men in het verleden in ieder geval nog respect voor politiehonden en -paarden leek op te kunnen brengen, zien we bij de recente rellen rondom de coronamaatregelen of het vuurwerkverbod dat grof geweld direct tegen de dieren gericht wordt. In januari werd een politiepaard zwaar mishandeld met een ploertendoder - een wapenstok met een loden kop erop. ³ Op beelden was ook te zien hoe een paard tegen de vlakte ging in het centrum van Eindhoven en in paniek het hazepad koos al dan niet als gevolg van zwaar vuurwerk. ⁴ In oktober 2019 reed een protestboer in Groningen een politiepaard aan met zijn trekker. ⁵ Op zondag 14 maart ging het bij protesten op het Haagse Malieveld opnieuw mis. Een hondengeleider van de politie werd belaagd door demonstranten tijdens een charge. Zijn hond werd geschopt en zelf werd hij belaagd door

¹ <https://www.trouw.nl/binnenland/dierenorganisaties-willen-inzet-honden-en-paarden-voorkomen~bafce3a5/>

² <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z01416&did=2021D08747>

³ <https://www.rtlnieuws.nl/editienl/artikel/5209503/politiepaard-mishandeld-impact-demonstratie-museumplein-ploertendoder>

⁴ https://www.hartvannederland.nl/nieuws/misdaad-112/heftige-dag-politiepaarden-amsterdam-eindhoven?fbclid=IwAR2FvB8-iJrKCHda6SIF1aQVCZlcpJV_iw9KaTJZSkIWwAxwEc3ogSbK6qQ

⁵ <https://www.rtvnoord.nl/nieuws/215307/Beelden-aanrijding-politiepaard-hier-ging-de-boerenblokkade-in-Zuidhorn-om>

een andere hond. Daarop werd een waarschuwingsschot gelost. ⁶ Zomaar wat voorbeelden; op YouTube staan er talloze.

Een gedegen training is geen vervanging voor keuzevrijheid en beschermt niet tegen zwaar vuurwerk, ploertendoders of trekkers.

Misstanden bij training

De eerste week van maart toonde een uitzending van Zembla opnieuw dat politiehonden door middel van mishandeling getraind worden. Al in 2018 onthulde het televisieprogramma RamBam, dat er bij KNPV-verenigingen honden worden mishandeld. Vorig jaar toonde het programma Undercover in Nederland dat opnieuw aan.

Tekenend is ook dat per 1 juli dit jaar het gebruik van stroomapparatuur bij honden die worden opgeleid verboden is, maar dat de politie en Defensie de honden waar ze al mee werken wel met stroom mogen blijven trainen. Omdat - zo stelt minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in een toelichting bij het aanstaande verbod - 'het niet altijd mogelijk is met stroom opgeleide honden in te zetten zonder het gebruik van stroom'.

De inzet van een diensthond resulteert relatief vaak in letsel bij burgers

Het laatste uitgebreide onderzoek naar de inzet van geweldmiddelen door de politie 'Met gepast geweld, 2016' ⁷ laat zien dat in 40% van de voorvallen waarbij een diensthond werd ingezet, dit leidde tot (gering) letsel bij een burger. Dat percentage ligt veel hoger dan bij fysiek geweld door agenten, of bij het gebruik van pepperspray en wapenstok. Het rapport concludeert dan ook: "De inzet van een diensthond resulteert relatief vaak in letsel bij burgers."

Maatschappelijk draagvlak

Het draagvlak onder de bevolking voor de inzet van dieren bij rellen lijkt, wanneer men over de voor en tegens wordt geïnformeerd te zijn verdwenen. ⁸

Conclusie

Het is niet alleen onrechtvaardig tegenover de individuele honden om hen te gebruiken als geweldmiddel, maar dit gebruik leidt ook tot geweld tegen deze dieren. Ze worden door middel van mishandeling getraind en de inzet leidt relatief vaak tot letsel bij burgers. Steeds meer burgers zien in deze combinatie van factoren een reden om tegen de inzet van dieren door de politie te zijn.

De ruitserij is uit de moderne legers verdwenen. Het is tijd dat dieren ook bij de politie vervangen worden door gemotoriseerde vervoersmiddelen en innovatieve technologieën.

⁶ <https://www.ad.nl/binnenland/waarschuwingsschot-gelost-bij-demo-malieveld-toen-politiehond-werd-aangevallen-door-vechthond~a286d55f/>

⁷ <https://www.politienwetenschap.nl/publicatie/politiewetenschap/2020/met-gepast-geweld-354/>

⁸ <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/279822/de-peiling-politiepaarden-en-honden-niet-meer-inzetten-bij-rellen>